

Sygn. akt I ACz 589/16

POSTANOWIENIE

Dnia 21 grudnia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący	SSA Tomasz Ślęzak
Sędziowie	SA Roman Sugier (spr.) SA Joanna Kurpierz

po rozpoznaniu w dniu 21 grudnia 2016 r. w Katowicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego we W.

przeciwko S. W.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na zarządzenie Przewodniczącego w Sądzie Okręgowym w Częstochowie

z dnia 1 marca 2016 r. o zwrocie pozwu, sygn. akt I Nc 21/16

postanawia:

uchylić zaskarżone zarządzenie i sprawę przekazać Sądowi Okręgowemu w Częstochowie w celu nadania jej dalszego biegu.

SSA Joanna Kurpierz SSA Tomasz Ślęzak SSA Roman Sugier

Sygn. akt I ACz 589/16

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 1 marca 2016 r. Przewodniczący Sądu Okręgowego w Częstochowie zasądził zwrot pozwu ze względu na nieuiszczenie przez powoda należnej opłaty sądowej.

W uzasadnieniu zarządzenia podano, że powód reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika wniósł o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kwoty 1.387.855,46 złotych wraz z odsetkami i kosztami procesu.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (j.t. Dz.U. z 2010 r., Nr 90 poz. 594 ze zm.) opłata stosunkowa w sprawach majątkowych wynosi 5 % wartości przedmiotu sporu, jednak nie mniej niż 30 złotych i nie więcej niż 100.000 złotych.

W sprawie nie ma zastosowania przepis art. 13 ust. 1a ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wprowadzony ustawą z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2015 r. w poz. 1854), zgodnie z którym w sprawach o roszczenia wynikające z czynności bankowych, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, opłata stosunkowa wynosi 5 % wartości przedmiotu sporu, jednak nie mniej niż 30 złotych i nie więcej niż 1.000 złotych.

W dalszej części motywów zarządzenia podano, że wprawdzie źródłem zobowiązania dłużnika była czynność bankowa jednakże wierzytelność powoda powstała na skutek zawarcia umowy przeniesienia portfela wierzytelności pierwotnie przysługującej bankowi, a nie na skutek dokonania czynności bankowej z dłużnikiem. Wobec tego od pozwu winna być uiszczona opłata stosunkowa w wysokości 5 % wartości przedmiotu sporu i nie ma miejsca ograniczenie jej wysokości do 1.000 złotych.

Pozew powoda reprezentowanego przez profesjonalnego pełnomocnika od którego nie uiszczono opłaty w należnej wysokości podlega zwrotowi bez wzywania do jej uzupełnienia na mocy art. 130² § 1 kpc.

Zarządzenie zostało zaskarżone przez powoda, który zarzucił naruszenie przepisu art. 13 ust. 1 a ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych przez jego wadliwą interpretację polegającej na dokonaniu wykładni tego przepisu od strony podmiotowej w ramach kategoryzacji podmiotów legitymowanych do uiszczenia opłaty na tej podstawie, podczas, gdy ustawa uzależnia stosowanie tego przepisu od rodzaju roszczenia – roszczenia wynikającego z czynności bankowych.

Nadto powód zarzucił naruszenie art. 13 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych przez wadliwe jego zastosowanie w okolicznościach sprawy i uznanie, że pozew podlega opłacie pełnej, a nie w kwocie 1.000 zł oraz naruszenie art. 130² §1 k.p.c. przez nieuzasadniony zwrot pozwu.

Powołując się na powyższe powód wnosił o uchylenie zaskarżonego zarządzenia i nadanie sprawie dalszego biegu.

Sąd Apelacyjny w Katowicach zważył co następuje:

Zażalenie powoda jest zasadne.

Po wejściu w życie przepisu art. 13 ust. 1a ustawy z dnia 28 sierpnia 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (jedn. tekst: Dz.U. z 2014 r. poz. 1025 ze zm.) obowiązującego od dnia 27 listopada 2015 do 14 kwietnia 2016 r., w orzecznictwie sądów pojawiły się rozbieżności w zakresie wykładni tego przepisu.

Reprezentowane były dwa rodzaje poglądów. Pierwszy, któremu wyraz daje zaskarżone zarządzenie sprowadzał się do stwierdzenia, że ograniczenie wysokości opłaty do 1.000 złotych, na mocy wspomnianego przepisu, dotyczy roszczeń wynikających z czynności bankowych sensu stricto, a więc w istocie banków i ich kontrahentów w związku z roszczeniami wynikającymi z czynności bankowych.

Uzasadniając tego rodzaju stanowisko podnoszono, że uchylenie tego przepisu miało na celu ograniczenie kosztów sądowych w sprawach, które stały się konieczne ze względu na zniesienie przywileju bankowego jakim była możliwość uzyskiwania tytułów w wykazanych przeciwko ich dłużnikom w oparciu o wyciągi z ksiąg bankowych zaopatrzonych w sądową klauzulę wykonalności.

Podkreślono, że inne podmioty np. fundusze sekurytyzacyjne nie posiadały takiego przywileju a wierzytelności nabywały w drodze umów przelewu, które nie były traktowane jako czynności bankowe.

Drugi nurt orzecznictwa zbliżony był z poglądami reprezentowanymi przez powoda w zażaleniu. Ich istota sprowadza się do stwierdzenia, że dla stosowania art. 13 ust. 1 a ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych wymagane jest jedynie ustalenie czy źródłem zobowiązania dłużnika jest czynność bankowa a nie jaki podmiot w związku z tego

rodzaju zobowiązaniem kieruje przeciwko niemu roszczenie i w jaki sposób nabył wierzytelność banku. Innymi słowy, że decyduje przedmiot postępowania a nie podmiot, który występuje z roszczeniem.

Dostrzegając te różnice w wykładni art. 13 ust. 1a ustawy o kosztach sądowych i art. 5 ust. 1 i 2 Prawa bankowego oraz wynikająca z tego rozbieżność w orzecznictwie Sąd Apelacyjny w Katowicach w sprawie o sygn. akt I ACz 649/16, o tożsamym stanie faktycznym i prawnym, postanowieniem z dnia 30 maja 2016 r. w trybie art. 390 § 1 kpc przedstawił do rozstrzygnięcia Sądowi Najwyższemu zagadnienie prawne czy ograniczenie wysokości opłaty wynikające z przepisu art. 13 ust. 1a ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, w jego brzmieniu sprzed nowelizacji wynikającej z ustawy z dnia 18 marca 2016 r. (Dz.U. 2016.421) ma charakter przedmiotowy czy podmiotowy?

Tożsame zagadnienie przedstawiły Sądowi Najwyższemu także Sąd Apelacyjny w Poznaniu i Sąd Apelacyjny w Warszawie.

W uchwale z dnia 26 października 2016 r. III CZP 59/16 Sąd Najwyższy stwierdził, że w sprawach o roszczenia wynikające z czynności bankowych, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (jedn. tekst: Dz.U. z 2015 r. poz. 128 ze zm.) do uiszczenia opłaty stosunkowej przewidzianej w art. 13 ust. 1 a ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (jedn. tekst: Dz.U. z 2014 r. poz. 1025 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym od dnia 27 listopada 2015 r. do 14 kwietnia 2016 r. obowiązany był każdy podmiot wnoszący do sądu pismo podlegające opłacie.

Zbieżne z tą uchwałą stanowisko zajął także Sąd Najwyższy w uchwale z 24 listopada 2016 r. III CZP 79/16 stwierdzając, że pozew wniesiony przed 15 kwietnia 2016 r. przez nabywcę wierzytelności wynikającej z czynności bankowej podlegał opłacie stosunkowej określonej w art. 13 ust. 1 a ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (jedn. tekst: Dz.U. z 2014 r. poz. 1025 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym do dnia 14 kwietnia 2016 r.

Z powyższego wynika, że wspomniane wyżej wątpliwości, co do wykładni przepisów o jakich mowa w zażaleniu, Sąd Najwyższy rozstrzygnął zgodnie ze stanowiskiem reprezentowanym przez powoda.

Sąd Apelacyjny w Katowicach, w obecnym składzie, dzieląc ten pogląd na mocy art. 386 § 1 kpc w związku z art. 397 § 3 kpc uwzględnił zażalenie powoda i orzekł jak w sentencji, gdyż powód uiszczył opłatę w prawidłowej wysokości.

SSA Joanna Kurpierz SSA Tomasz Ślęzak SSA Roman Sugier